ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಇದು ಸಕಾಲವಲ್ಲ. ಈ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಮುಗಿದನಂತರ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ:—ಇದು ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಆಂಧ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಮದರಾಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಯಾವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರಗಳೇ ಇವೆ. ಆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೇ ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳು, ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಅವರೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಹೀಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚಳುವಳಿ, ನಡೆಯುವುದು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯುವುದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನ ಅಷ್ಟು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಮದರಾಸು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಹೊಸೂರು ಭಾಗದ ಜನರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೊಸೂರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು, ಈಗ ಇದು ಮದರಾಸಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು 20-30 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಶೇಕಡಾ 30 ರಷ್ಟು ಜನ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾದುದು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಸರಗೋಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆದೋಣಿ, ಕುಡ ಕಸಿರಾ, ಆಲೂರು ಮತ್ತು ಸೋಲ್ಲಾಪುರದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈಗೇನೂ ಅಂತಹ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಪಾರ್ಟಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಒಂದುಗೂಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

NON-OFFICIAL RESOLUTION

Re: **Utilization of Potential Resources of Cauvery Waters.**

(Debate continued.)

5 P.M.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು):—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ: ಶ್ರೀಮಾನ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೇ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿರ್ಣಯವೇ; ಇದು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಎಂತ ಹಾಕದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಏನೋ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಷತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿಡುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು.

ಇನ್ನು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ನೀರನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

1924ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಒಪ್ಪಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ 475 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಆದರೆ ಇದೆಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಖಚಿತವೋ ಹೇಳಲಾರೆ. ಇದು ನನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಆಧಾರಗಳುಂಟು. ಆವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ 1924ರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲುವೆಗಳಿದ್ದವು. ಹೇಮಾವತಿ, ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಹೀಗೆ ಮೂರು ನದಿಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಲುವೆಗಳಿದ್ದವು. ಆ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನೀರಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ 1924ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಐದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಕಾವೇರಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಈ ಮೂರು ನದಿಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ಮೂರನೆ ಒಂದು ಪಾಲಿನ ನೀರಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಸ್ತಿಯಾಗೇ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂಬುದು—ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಇನ್ನು ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಎಕರಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ 43 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಇನ್ನೂ 45 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಆಚ್ಚುಕಟ್ಟನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಯುಟರಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನ್‌ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್‌ಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಈ 45 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭವಾನಿ, ಅಮರಾವತಿ ಮತ್ತು ನವಲ ಈ ಮೂರು ನದಿಗಳ ನೀರಿಗೇನಾದರೂ ಕಟ್ಟಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಜಮೀನು ಸಾಗುನಳಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದರಲ್ಲ ನೂರಕ್ಕೆ ಅರವತ್ತರಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಈ ನದಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ನದಿಗಳಿಂದ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು 38—39 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ನಮಗೀಗ ಇಲ್ಲನ್ನೂ 24-25 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ನಾವೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಆ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವ ವಶಾತ್ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳಾಗಲಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಹಿಂದಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಮೂರು ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವೋ ಅಷ್ಟಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಆಬಾದಿಗೆ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಐದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ಆಬಾದಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನೀಗ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಕಡೆ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲನ್ನೂ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ನೀರನ್ನು ಅಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ 180 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದುವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕೇವಲ 75-76 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಈ ಕಾವೇರಿ ಸೀರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ನೀರು ಇಷ್ಟೇ ಸರಿ ಅಥವಾ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗೇ ಆ ಕೃಷ್ಣನದೀ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ 1,800 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಲೆಕ್ಕಾ ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಹಾಟಿ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಯಾವ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ನಡೆದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು

ಇನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ನಮಗಿನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಸಿಗ ಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದರೆ— ಆ ಹಳೆಯ ಕಾಲುವೆಗಳಿಂದ 10 ಟಿ. ಏಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ 59 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು, ಮತ್ತು ಈ ನಾನ್ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್‌ಗಳಿಂದ 7 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 76 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಇಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಮೊತ್ತ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ನುಗು, ಹೆಬ್ಬಳ್ಳ ಪಾಚೆಹೊಳೆ, ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಕಣ್ಯಾ ಈ ಟಿ.ಬ್ಯೂಟರಿ ಗಳಿಂದ ನುಮಾರು 7 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತೂ ನಾವು ಒಟ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು—76 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಜಾತಾ ಇನ್ನು ನಮಗೆ 104 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಇಲ್ಲವೇ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ 100 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಇನ್ನು ನಾನ್ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್‌ಗಳ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿ ಸಲು ಯಾರದೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 3 ಟಿ. ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ತಡೆಯತಕ್ಕಂಥ—ಹಾರಂಗಿ, ಅರ್ಕಾವತಿ, ಷಿಂಷ, ತಾರಕ, ಉಡುವಣಿ, ಒಟೆಹಳ್ಳ, ಕೀಲಾರ, ತಟ್ಟೆಹಳ್ಳ ಹೆಬ್ಬಳ್ಳ, ನಾಗರಹಳ್ಳ, ಯಗಚಿ, ಮಂಜಿನಬಲ ಇತ್ಯಾದಿ 14 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗಿನ್ನು ಳಿಯುವುದು 70 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ನೀರು. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಉಪ ಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನೋ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂತು. ಹಿಂದೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಾದಾಗ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುತ್ತೋ ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹಾಗೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ಇದು ಒಂದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯೆಂದು ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂತ ಈಗ ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಸರಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅಂದರೆ 1930—31ರಲ್ಲೇ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಿತ್ತು. 32—33 ವರ್ಷ ಗಳ ಕೆಳಗೇ ಈ ಆಲೋಚನೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ 18—19 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಬಳಸಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಗ ಜನರಿಂದ ಬಹಳ ತಕರಾರುಗಳು ಬಂದವು.

ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಪಾಲು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳು, ಏಲಕ್ಕಿ ತೋಟಗಳು ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತವೆಂದು ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸ ಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆಥರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟ ವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಾದರೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ನೆಂದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಶದಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು 7.2 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ-1964ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲ ಒಂದು ತಕರಾರು ಬಂತು. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದರಮೇಲೆ 1960ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೆವು. ನುಮಾರು 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಹೊಸ ಅಚ್ಚಕಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜನಗಳು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 11 ಅಥವಾ 12 ಅಥವಾ 19 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ತಿಪಟೂರು, ಹಾಸನ, ತುಮಕೂರಿನವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾರೋ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗುಬ್ಬಿ, ತಿಪಟೂರು, ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವಂ ತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಅದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಇದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮುಳುಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದೇ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಈಗ ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ. ನುಮಾರು 32 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದು ಏಕೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಳು ಗಡೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ತೋಟ 48 ಎಕರೆ, ಖಾನಗೀ ಜನಗಳ ಜಮೀನು 3,100 ಎಕರೆ, ತರೀ ಜಮೀನು 1,600 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಆಗಿರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಅದೇನೂ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಇವತ್ತು 3 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಮುಳುಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೂ ಎರಡರಷ್ಟು ಮುಳುಗೀತು, ಆದರೂ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನಾನುಕೂ ಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಯೇ ಈ ತರಹ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನವಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾನುಭೂತಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಯಿಂದ ಆಗಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಮಾಡೋಣ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗಲೇ ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಆಗಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಿಷ್ಟೂ ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು ಆಯಿತು.

ಇನ್ನು ಹಾರಂಗಿ ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಕಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಂದ 1947ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆಗ್ಗೆ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಬಾಕಿದ್ದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಏನು ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಬಂತೋ, ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನದಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 1947ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಏರ್ಪಾಡು ಆಯಿತು. ಆಗ ಅವರು 1947ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಹುದಗೂರಿನಲ್ಲಿ 150 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು, ಇನ್ನೊಂದು 150 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿರೋಧ ಬಂದುದರಿಂದಲೋ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗ ನಿಂತಿತು. ಪುನಃ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ 165 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹುದಗೂರು ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡುಮುಕ್ಕಾಲು ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ.ಯಿಂದ 55ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಸಾಗು ಆಗುತ್ತದೆ ಯೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರು. ಪುನಃ ಅದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ 1960ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಸುಮಾರು ಹತ್ತೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ 190 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ 125ಅಡಿ ಅಥವಾ 150 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಡಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಮೈಸೂರು ಹತ್ತಿರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಈಗ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 1957ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 19ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 150 ಅಡಿ, ಎತ್ತರ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇದು ಯಾವಾಗ ಮಂಜೂರು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಬಂತೋ ಆಗ ಕೊಡಗಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಆಗ ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದರೆ ಸುಮಾರು 1,500 ಎಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟ, 1,400 ಎಕರೆ ಏಲಕ್ಕಿ 444 ಎಕರೆ ಬತ್ತದ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನು ಸ್ವಲ್ಪ — ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಾದನಂತರ 1960ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಜನ ಬಹಳ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ನಾನೂ ಇದ್ದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿರೋಧಮಾಡಿದರು. ಕಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಕೊಡಗಿನ ಪರ್ವತಗಳು ಗುಡ್ಡಗಳು — ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ, ಮಣ್ಣಿನ ಗುಡ್ಡಗಳು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸರೋವರಗಳು — ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಗುಡ್ಡಗಳು ಕರಗಿಹೋಗಿ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಅದರಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು. 1961ನೇ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು. 1961ನೇ ಜೂನಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಪುನಃ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಹಿಂದೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಾತು. ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ

ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. 104 ಟಿ.ಎಂ. ಸಿ.ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾದಂ ಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಆ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯಿತು. 1961ನೇ ಜೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆಗ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು. ಹರದೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪಿಕಪ್ ಆಣೆ ಹಾಕಿ ಮತ್ತು ಹುದಗೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದೂ ಆಯಿತು ಅದನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು.

1963ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡೆ. 1961ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವಾಗ 81 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹುದು ಗೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲಿ 19 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. 36 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹರದೂರಿನಲ್ಲಿ 120 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ 100 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ 23 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಒಂದು ಕಡೆ, ಮತ್ತೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ 28 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಒಂದು ಕಡೆ, ಆಮೇಲೆ 81 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ 11 ಕಡೆ ಸಾಗು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಕಾಫಿ ತೋಟ ಮತ್ತು ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಈಗಿನ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳು 53, ಹರದೂರಿನಲ್ಲಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕದ್ದು 816 ಎಕರೆ, ಕಾಫಿ 1315 ಎಕರೆ, ಖುಷ್ಕಿ 138 ಎಕರೆ ಒಂದನೆಯದು, ಎರಡನೆಯದು ಹುದಗೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳು 122 ಎಕರೆ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು 133 ಎಕರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನು 458 ಎಕರೆ, ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು 267 ಎಕರೆ, ಒಟ್ಟು 980 ಎಕರೆ ಒಂದು ಐಟಮ್, 3,302 ಎಕರೆ ಒಂದು ಐಟಮ್, 1,500 ಎಕರೆ, ಒಂದು ಐಟಮ್, 1,600 ಎಕರೆ ಒಂದು ಐಟಮ್. ಕಾಫಿ ತೋಟ ಮತ್ತು ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಜಮೀನು ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಕಡಿಮೆಯಾಗು ತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಯಾವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೋದರೂ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಫಿ ತೋಟ ಯಾರಿಗೋ ಒಬ್ಬರಿಗೋ ಅಥವಾ ಇಬ್ಬರಿಗೋ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಉಳಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕೂಗು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಆಗಲೀ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಮುಳುಗಡೆ ಆಗಬಾರದು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಇದೆ. 2½ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಆದರಿಂದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟ ಇದ್ದರೆ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಪ್ರದೇಶ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕದ್ದು ಜಾಸ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು ಬೇಡ, 5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಇಳಿಸೋಣ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಸಬ್‌ಮರ್ಜ್ ಆಗುವುದನ್ನು 6,600 ಎಕರೆಗೆ ಇಳಿಸಿದರು. ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ 250 ಎಕರೆ, ತರಿ 1,155 ಎಕರೆ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ 436 ಎಕರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಕಾಡು 4,754 ಎಕರೆ. ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ಸಬ್‌ಮರ್ಜ್ ಆಗುವುದನ್ನು 6,600 ಎಕರೆಗೆ ಇಳಿಸಿದರು. ಅದರ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದರಿಂದ 2½ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಾಗಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಕಾವೇರಿ ಥಾನಲ್‌ನಿಂದ ಬೇರೆ ತರಹ 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು 3ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಚಳುವಳಿ ಶುರುವಾಯಿತು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಶುರುವಾದಾಗ ಈ ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಬದಕಡ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು 1961ನೇ ಇಸವಿಯ ಜೂಲೈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು, ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು ಆಲ್ಟರ್‌ನೇಟಿವ್ ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅದನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಪಿಕ್‌ಅಪ್ ಹಾಕಿದರೆ 2,500 ಎಕರೆ ಸಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣೆಪುರದಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಗಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಇದೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು 1961ನೇ ಇಸವಿ ಜೂಲೈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆದೇಶ ಬಂತೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ. ಖಾಕಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಈಗ ನಾವು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 30 ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರಿವರ್ಸ್, 70 ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರಿವರ್ಸ್ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್ಸ್ ಹೇಮಾವತಿ, ಯಗಚಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಮತ್ತು ಸುವರ್ಣಾವತಿ. ಸುವರ್ಣಾವತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೂಡಲೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸುವರ್ಣಾವತಿಯು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಅದರಿಂದ 100 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಗು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹೇಮಾವತಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಯಗಚಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥ, ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಇವುಗಳಿಂದ 24 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಂದ ಸಹಕಾರ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತೆ 26 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಸುಮಾರು 49-50 ಟಿ ಎಂ.ಸಿ. ವರೆಗೂ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ತಾರಕಕಟ್ಟೆ ಹೊಳೆಯಿಂದ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. 30 ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 60 ಭಾಗವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕಪಿನಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ 19 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

19 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು 3—4 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದ್ದು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, 1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದೇ ನಮನೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪಾದವೇನಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

V-31°N64
N64-4.31-40
(B)4814

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಆನಕ್ಕಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇದರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಎಂದರೆ 134 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾರ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ. ಅದರಂತೆಯೆ ಕೃಷ್ಣ ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು 1;800 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, 800 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನೇನು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾರಾಯಣಪುರ ಅಥವ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪುನಃ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಗೆದುಕೊಂಡೇ ತೀರಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಿವುಡರಲ್ಲ, ಕುರುಡರಲ್ಲ, ದಡ್ಡರಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಒತ್ತಾಯದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ನೀರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಎಂದರೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ. ಈ ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಬೇಕು. ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನೀವು ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಫೈನಾನ್‌ಸಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಬೇಕು; ಜನರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಹೂಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಮಾತು ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು, ನಮಗೆ ಇನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಸಾಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಮಾತು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬಿಳಿಚೋಡು ಗ್ರಾಮದ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಡಾಕ್ಟರ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಇದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ನಡೆದರೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ತಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹದ್ದುಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಏದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಆಹಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಶೇಕಡ 60 ರಷ್ಟು ಇವೆ. ರೈತನು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಚ್ಚಾಮಾಲು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕಬ್ಬು, ಹತ್ತಿ, ಸಣಬು, ಕಾಫಿ, ಟೀ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಈರುಳ್ಳಿ ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಬಾಕಿ ವಿಚಾರ ಪ್ಲೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆರೆ ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತತ್ವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳೇನಿದೆ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ 20—22 ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸುಮಾರು 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರ ಹತ್ತು ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು. ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಆ ಹೊತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಬೇಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ದಾನಧರ್ಮವಾಗಿ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡಿ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ 10-15 ವರ್ಷ ಹಿಡಿಯುವುದಾದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದನ್ನು 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಣ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಆಗ ಯೋಗ್ಯ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಶಾವಾದಿ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾರು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಒಂದೆರಡು ಯೋಜನೆಗಳು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಮತ್ತೊಂದು ಜನಗಳಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ 250 ರೂಪಾಯಿ ಇಪ್ಪನ್ನು ಯಾರ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅವರು ಕೊಡುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕೀತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಸುಮಾರು ಆರೇಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾದೀತು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆ ಊರಿನ ಜನಗಳು ನಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಆರು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ಕಟ್ಟೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಈಗ ಔಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಜನಗಳು ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆಯೇ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಸಹ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಜನಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ಸರಾಗವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ವಿಜ್ಞಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ್ಗೆ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು, ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ರೈತರಿಂದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಸಾಲ ತರುತ್ತೇವೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಜನರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜರಾಶಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ, ಆಗ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಜರಾಶಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ಜನರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿದೆ ನಿಧಾನಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನನ್ನೆ ಯಾರೋ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿರೇಭಾಸ್ಕರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಬೊರಕಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ಜನರು ಅವರು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ವಾಸ

ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಜಾಗವನ್ನು ಅವರು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡದು ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಾಗಲೀ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಜಮೀನಿನ ಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ದೂರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ; ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಜನರು ಸುಖವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಇಹೆಯೋ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಆಶ್ವಾಸನೆಯ ಮೇರೆ ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಜನರಿಂದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ : ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ 17 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ನಮಗೆ ದೊರಕಿರುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನಾಗಲೀ ಹಿಂದಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನಾಗಲೀ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ. ಹಿಂದಿದ್ದ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. 1956 ರಿಂದೀಚೆಗೆ, ಪ್ರಾಂತ್ಯಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದಮೇಲೆ, 1960 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವುದಿಷ್ಟೆ : ಇನ್ನು ಕೇವಲ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾರಾವಕಾಶವಿರುವಾಗ ಕಾವೇರಿಪಾತ್ರದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ನಾಕಷ್ಟು ಹಣವೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಶಂಕೆಯಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ತರಬೇಕಾಯಿತು. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರಕಿದ್ದರೂ ಟಿಕ್ನಿಕಲ್ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸದಸ್ಯರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಕಾವೇರಿಯ ನೀರನ್ನು, ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಉತ್ಸಾಹವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಉಪಯೋಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹೌದು, ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ನೀರಿನಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಂಗಡ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಚಾನಲ್ ಅಲೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಹೇಮಾವತಿ ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಈ ಹೊತ್ತು ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ತಮಗೆ ಉಪಯೋಗ ದೊರಕುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಸಂದೇಹವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ರೈತರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇದೆ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗು ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. 20 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹರದೂರ ಯೋಜನೆ ಅಂದಾಜನ್ನು ಸರಕಾರ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವಯ್ಯನವರು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 120 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ನಮ್ಮದು ಏನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಂತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪೆಡ್ಯೂರ್ ಹಾಗು ನಾನ್-ಪೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ದೊರೆಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ 120 ಅಡಿ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ 120 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹರದೂರು ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಇನ್ನು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲನೇ ಹಂತಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡರವರು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನಾದರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವಶ್ಯ ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು ಹಾಗು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆಗುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ಸಭೆಯ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖಂಡರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಂಬಲ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಯಾವದೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕದ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ದ್ರೋಹ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಪಾಲನೆಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಈ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

The Resolution was, by leave of the House, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn to meet at 8-30 A.M. tomorrow.

The House adjourned at Fifty-five Minutes past Five of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Friday, the 3rd April 1964.

WD 2597—GPB—900—25-6-64